

PBU-1601300102030600 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

November/December - 2018

Geography : Paper - 12

(Geography of Natural Hazards Management)

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ કુદરતી આપત્તિ એટલે શું ? આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના તબક્કાઓની માહિતી આપો. ૧૪

અથવા

૧ જ્વાળામુખી પ્રસ્ફૂટન માટેના મુખ્ય કારણો અને પ્રકારો જણાવી તેનું વિશ્વવિતરણ દર્શાવો. ૧૪

૨ દુનિયાના કુદરતી આપત્તિ સંભવિત મુખ્ય વિસ્તારોની વિગતે માહિતી આપો. ૧૪

અથવા

૨ ભારતના પૂર અને ભૂસ્ખલન સંભવિત વિસ્તારોની વિગતે ભૌગોલિક માહિતી આપો. ૧૪

૩ ભૂકંપ એટલે શું ? તેના ઉદ્ભવનાં કારણો અને તેની માનવજીવન પર થતી અસરોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૩ ત્સુનામીની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો અને તેની અસરોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ ભારતમાં તાજેતરમાં ઉદ્ભવેલી કેટલીક કુદરતી આપત્તિઓ વિશે ટૂંકમાં માહિતી આપો. ૧૪

અથવા

૪ દુષ્કાળના મુખ્ય સ્વરૂપો અને તેની અસરોની સમૂજતી આપી ભારતમાં સંભવિત દુષ્કાળગ્રસ્ત વિસ્તારોની માહિતી આપો. ૧૪

- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર નોંધ લખો : ૧૪
- (૧) કુદરતી આપત્તિઓમાં માનવનો ફાળો
  - (૨) ભારતમાં પૂર્વ કિનારાના ચક્રવાતો
  - (૩) ગઢવાલ વિસ્તારના ભૂસ્ખલન
  - (૪) કુદરતી આપત્તિઓ માટેનું આયોજન.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Draw neat diagrams wherever necessary.

- 1 What is natural hazards ? Give information of the phases of disaster management. 14

OR

- 1 State the types and main causes of volcanic eruptions and show its distribution in the world. 14

- 2 Give a detailed information of natural hazards prone main areas of the world. 14

OR

- 2 Give a detailed geographical information of flood and landslides prone regions of the India. 14

- 3 What is earthquake ? Discuss in detail the causes of its origin and effects of its on human life. 14

OR

- 3 State main characteristics of the Tsunami and discuss its effects in detail. 14

- 4 Give a brief information about some of the natural hazards recently occurred in India. 14

OR

- 4 Explain the main forms and its effects of drought and give an information of drought prone areas in India. 14

- 5 Write notes on any two of the following : 14

- (1) Role of human in natural hazards.
- (2) Cyclones of east coast in India.
- (3) Landslides of Garhwal region.
- (4) Planning for natural hazards.